

Πλίνθοι & κέραμοι Νο 5

στο χαρτί

& on line στο www.xsap.gr

γλώσσα¹ η [glóssa] O25 : **Πα.** μυώδες, σαρκώδες και ευκίνητο όργανο που βρίσκεται μέσα στη στοματική κοιλότητα: Στη ~ βρίσκονται τα γευστικά νεύρα. Ο καφές μου έκαψε τη ~. Στέγνωσε η ~ μου από τη δίψα. Τα καλά παιδιά δε βγάζουν τη γλώσσα, για να κοροϊδέψουν. Η διχαλωτή ~ του φιδιού. (έκφρ.) έγινε η ~ μου παπούτσι / τσαρούχι, στέγνωσε. ΦΡ μου βγαίνει η ~, κουράζομαι, ταλαιπωρούμαι. || Καπνιστή / βραστή ~, μοσχαρίσια ή βοδινή γλώσσα ως φαγητό. **β.** η γλώσσα ως όργανο ομιλίας: Η ~ παίζει βασικό ρόλο στην άρθρωση των φθόγγων. Μπερδεύεται η ~ του, δυσκολεύεται στην άρθρωση των λέξεων. (έκφρ.) ξύλινη* ~. ΦΡ βγάζω ~ / έχω μακριά / μια ~, αυθαδιάζω. κατάνησε η ~ του, έμεινε άναυδος ή απλώς δε θέλει να μιλήσει λύνεται η ~ κάποιου, αρχίζει να μιλά ελεύθερα και με ευχέρεια. τρέχει* η ~ τον τρώει* η ~ του. δένεται η ~ κάποιου, δυσκολεύεται να εκφράσει αυτό που σκέφτεται λόγω τρακ, κτλ.: Δέθηκε η ~ μου και δεν μπόρεσα να μιλήσω στο διευθυντή. μάλλιασε* η ~ μου. έβγαλε η ~ μου μαλλί*. ροδάνι* πάει η ~ (του). ψαλίδι* πάει η ~ (του). το έχω στη ~ μου / στην άκρη της γλώσσας μου, για λέξη που μας διαφεύγει. δεν κρατά τη ~ του, δεν μπορεί να κρατήσει ένα μυστικό. δάγκασε / φάε τη ~ σου!, μην κακομελετάς. οι κακές γλώσσες, γι' αυτούς που σχολιάζουν κακόβουλα τους άλλους. στάζει η ~ (του) φορμάκι / μέλι, μιλά με κακία / με καλοσύνη. ΠΑΡ Η ~ κόκαλα δεν έχει και κόκαλα τσακίζει, για το μεγάλο κακό που μπορούν να προκαλέσουν οι διαβολές **2.** (μτφ.) ό,τι μοιάζει με γλώσσα, κυρίως στο σχήμα: ~ παπουτσιού. ~ καμπάνας. ~ κλειδαριάς, γλωσσίδι. Γλώσσες φωτιάς. ~ γης. **Πα.** σύστημα επικοινωνίας μεταξύ των ανθρώπων, που χρησιμοποιεί τους φθόγγους για τη μετάδοση σκέψεων, γνώσεων, πληροφοριών, επιθυμιών και συναισθημάτων: Ελληνική / γαλλική ~. Μιλάει δύο ξένες γλώσσες Καθηγητής ξένων γλωσσών. Ινδοευρωπαϊκές / ασιατικές / συγγενικές γλώσσες. Μητρική ~. Νεκρή ~, που δε μιλιέται πια. ANT Ζωντανή ~. Τεχνητή ~. Φυσικές γλώσσες. Συνθηματική ~. (γνομ.) (η) λανθάνουσα* ~ λέει (πάντα) την αλήθεια / (απαρχ.) ~ λανθάνουσα τα αληθή λέγει. πριν μιλήσεις να βουτάς* τη ~ στο μυαλό. να μην προτρέχει* η ~ της διανοίας. || μητέρα* ~. αδελφές* γλώσσες. || οι διάφορες μορφές μιας εθνικής γλώσσας στη διάρκεια της ιστορικής διαδρομής της (τα επίθετα έχουν σε μεγάλο βαθμό ουσιαστικοποιηθεί): Αρχαία / μεσαιωνική / νεοελληνική ~. Καθαρεύουσα / δημοτική ~. **β.** ο ιδιαίτερος τρόπος έκφρασης ενός ατόμου, μιας κοινωνικής ομάδας ή μιας επιστήμης: Ζωντανή / πλούσια / γλαφυρή / χυδαία / ιδιοματική / μάγκικη / δημοσιογραφική / ποιητική ~. Επίπεδο* γλώσσας. Η ~ του Παλαμά / του Καζαντζάκη, το ύφος, το στιλ. || για κατανόηση, για πνευματική επικοινωνία: Πρέπει να αναζητήσουμε μια καινούρια ~ για να απευθυνθούμε στα παιδιά ΦΡ μιλώ την ίδια ~ με κπ., μπορώ να επικοινωνήσω, να συνεννοηθώ: Εμείς οι δύο δε μιλάμε την ίδια ~, δεν μπορούμε να συνεννοηθούμε. **2.** (μτφ.) οποιοδήποτε άλλο μέσο, εκτός από το λόγο, που βοηθάει στη συνεννόηση: Η ~ των κωφθαλάμων. Η ~ των ματιών / των χειρών. Η ~ των λουλουδιών / των χρωμάτων / των αριθμών. Η ~ των μελισσών. Γλώσσες των ηλεκτρονικών υπολογιστών, μια καθορισμένη συλλογή χαρακτήρων και κανόνων, η οποία χρησιμοποιείται για το σχηματισμό συμβόλων, λέξεων κτλ., καθώς και οι κανόνες για το συνδυασμό τους σε κατανοητές για τους υπολογιστές έννοιες. || για τα εκφραστικά μέσα μιας τέχνης: Η ~ της μουσικής / του κινηματογράφου. **3.** (φιλόλ.) λέξη ή έκφραση απαρχαιωμένη ή ξένη προς την καθημερινή χρήση που χρειάζεται ερμηνεία: Οι γλώσσες του Ησυχίου.

Από το λεξικό της κοινής νεοελληνικής του Τριανταφυλλίδη
(<http://www.komvos.edu.gr/dictionaries/dictonline/DictOnLineTri.htm>)

☞ Πολλές φορές «μαλώνω» στο σχολείο με συναδέλφους για τις ατέλειωτες ασκήσεις της γραμματικής, για τα ατέλειωτα κατεβατά των ρημάτων και των ουσιαστικών που κλίνονται, τις ανούσιες αναγνωρίσεις των λέξεων, τους κανόνες που ζητούνται για απομνημόνευση από την πρώτη τάξη του δημοτικού ακόμη.

«Μαλώνω» γιατί θεωρώ πως καταναλώνεται κόπος και χρόνος, πολύς κόπος και χρόνος, όχι για να γνωρίσουν οι μαθητές μας τον πλούτο της γλώσσας μας, να γίνουν καλύτεροι χειριστές της αλλά για μια τυπολατρική προσέγγισή της.

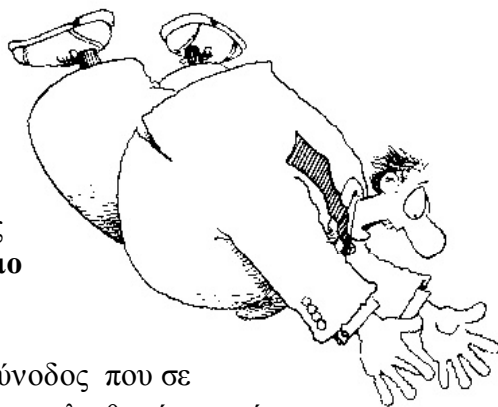
«Μαλώνω» γιατί οι χιλιάδες, πολλές φορές κακοτυπωμένες, φωτοτυπίες «γλωσσικών ασκήσεων» έχουν αντικαταστήσει τη χαρά της ανάγνωσης ενός βιβλίου, έχουν εξοβελίσει το γοητευτικό ψάξιμο μέσα στις γραμμές ενός κειμένου για εικόνες και συναισθήματα, έχουν αναγάγει τη συζήτηση μέσα στην τάξη σε παράλληλους ασύνδετους μονολόγους.

«Μαλώνω» γιατί κάνουμε τα παιδιά μας, τους μαθητές μας, παπαγαλάκια που τελικά αποστρέφονται αυτό που μιλούν.

☞ Συζητούσα με παλιούς μαθητές μου, στο Γυμνάσιο τώρα, τι καταλαβαίνουν στα Αρχαία. Η απάντηση ήταν ένα πελώριο τίποτα. Ένα τίποτα για να «αποδείξουμε», αλήθεια σε ποιους, ότι είμαστε γνήσιοι απόγονοι του Περικλέους και της Ασπασίας... Δεν ασπάζομαι τη λογική «πονάει πόδι – κόβεις πόδι» αλλά μάλλον έχει δίκιο ο Εμμανουήλ Κριαράς όταν απαντώντας στην ερώτηση του Π. Ανδριανέση «Υποστηρίζετε πως η ελληνική γλώσσα δεν είναι μία, έτσι δεν είναι;» (*Διαβάζω, μηνιαία επιθεώρηση του βιβλίου, 1/2006, τ. 459*) τονίζει:

«Μα βέβαια! Αφού ο Νεοέλληνας δεν μπορεί να διαβάσει την αρχαία ελληνική γραμματεία, πώς είναι μία η γλώσσα; Αν ήταν, θα την καταλάβαινε! Και παίζεις με τη γλώσσα όταν λες ότι είναι μια γλώσσα με δύο μορφές. Μα τότε είναι δύο γλώσσες! Θα διαμαρτυρηθούν κάποιοι αλλά, πώς να το κάνουμε, όταν δεν καταλαβαίνεις μια γλώσσα, είναι άλλη από τη δική σου. Τα αρχαία είναι η παλιότερη μορφή της σημερινής ελληνικής γλώσσας, συνεπώς είναι μια άλλη γλώσσα. Είναι ελληνική και αυτή, δεν είναι ξένη, είναι δική σου, αλλά είναι άλλη. Και η σύγχυση επιτείνεται και από το γεγονός ότι δεν είναι όσο π.χ. τα γαλλικά από τα γερμανικά. Είναι ελληνική γλώσσα, από λεξιλογική άποψη υπάρχει μεγάλη συγγένεια (βλ. άνθρωπος, ουρανός, προσκυνώ), αλλά από τυπολογική άποψη οι διαφορές είναι μεγάλες (ελπίς, -ος / ελπίδα, -ας). Αντί να βελτιώσουμε τη σημερινή κατάσταση και να διδάσκουμε τα αρχαία στο Λύκειο, προσθέτουμε ώρες στο Γυμνάσιο. Αυτή είναι εγκληματική πολιτική. Δε μαθαίνει έτσι ο Ρωμός τη γλώσσα του. Αυτό που θα μπορούσαμε να κάνουμε είναι να γινόταν στο γυμνάσιο ένας απλός υπαινιγμός για την αρχαία γλώσσα, με αφετηρία εκείνα που ισχύουν στη νέα, τα οποία απαραίτητως οφείλουν να γνωρίζουν οι μαθητές στο γυμνάσιο.»

☞ Και έρχεται κοντά σ' αυτά η ερώτηση στη Βουλή του νυν Υπουργού Δημόσιας Τάξης κ. Βύρωνα Πολύδωρα προς τον υπουργό Εσωτερικών Προκόπη Παυλόπουλο και την υπουργό Παιδείας Μαριέττα Γιαννάκου, «εάν είναι στις προθέσεις της κυβέρνησης η νομοθετική ρύθμιση για την άρση της επικρατούσας αντισυνταγματικότητας, με την εισαγωγή της προαιρετικής χρήσης του **πολυτονικού συστήματος γραφής στο Δημόσιο και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα**». (*news.in.gr* || 01/09/05)

☞ Εκεί δε που πας να συνέλθεις να σου και η Ιερά Σύνοδος που σε ειδική παρακαλώ συνεδρίασή της ζητά «να σταματήσει η ολισθηρή πορεία των γλωσσικών μας πραγμάτων και να επανέλθει παντού το παραδοσιακό τονικό σύστημα. (πολυτονικό) Έτσι, θα είμαστε συνεπείς προς τη συνέχεια και τη διαχρονικότητα του Ελληνισμού, υπέρ της οποίας η Ορθόδοξος Εκκλησία έχει δώσει σκληρούς αγώνες καταθέτουσα το πνεύμα Της και το αίμα Της». (*http://www.ecclesia.gr*)

Στο θέατρο του παραλόγου δεν μπορούσαν να λείπουν και οι θεωρίες της συνομοσίας. Ο κύριος Χριστόδουλος σε ομιλία του σε ημερίδα της ειδικής συνοδικής επιτροπής πολιτισμικής ταυτότητας, με θέμα «Μονοτονικό: Εμπειρία 24 ετών», αφού είπε ότι το μονοτονικό επιβλήθηκε βιαίως ανακάλυψε εκδοτικά συμφέροντα και πολυεθνικές εταιρείες πίσω από αυτή την απόφαση. Έκανε δε ειδική αναφορά «στην πολυεθνική Olivetti, που εισόρμησε αμέσως έτοιμη στην αγορά, με μονοτονικές γραφομηχανές και όποιους άλλους εκρύπτοντο πίσω της» !!!!!!! (*news.in.gr* || 22/05/06)

☞ Δεν ξέρω αν τα παραπάνω φαίνονται μόνο σε μένα γραφικά αλλά έχει ενδιαφέρον και η προσπάθεια που γίνεται αυτές οι απόψεις πέρα από τα «πατριωτικά» και «θρησκευτικά» επιχειρήματα να αποκτήσουν και «επιστημονική» βαρύτητα. Στην προαναφερόμενη ειδική συνεδρίαση της Ιεράς Συνόδου έγινε αναφορά και σε «πειράματα και μελέτες ψυχιάτρων που κατέδειξαν ότι η χρήση του μονοτονικού αύξησε την δυσλεξία στα παιδιά». (*news.in.gr* \ 19/10/05)

Δεν είναι η πρώτη φορά που διάβασα κάτι τέτοιο. Το πρωτάκουσα στην εξομίωση, όχι στο μάθημα της Γλωσσολογίας αλλά στο ποτ πουρί μάθημα της κ. Τζάνη. Αργότερα διάβασα και διάφορα άρθρα σε εφημερίδες και στο Internet.

Για την «έρευνα» αυτή μου άρεσε το κείμενο, το οποίο και παραθέτω, του κ. **Σπύρου Α. Μοσχονά** (http://www.media.uoa.gr/people/smoschon/index_gr.html) Ο κ. Μοσχονάς είναι επίκουρος καθηγητής Γλωσσολογίας στο Τμήμα Επικοινωνίας και Μ.Μ.Ε. του Πανεπιστημίου Αθηνών.

(*Καθημερινή* \ http://news.kathimerini.gr/4dcgi/_w_articles_civ_2_07/02/2006__172741)

Λογικά σφάλματα μιας «επιστημονικής έρευνας» και η «θεραπεία» διά των αρχαίων Σπύρος Α. Μοσχονάς

Τέλη Μαΐου - αρχές Ιουνίου του 2004 παρουσιάστηκαν στον Τύπο, με τις γνωστές υπερβολές και κινδυνολογίες, τα πορίσματα μιας «έρευνας»* που αποδείκνυε, υποτίθεται, ότι μαθητές των τριών πρώτων τάξεων του δημοτικού σχολείου που μαθαίνουν το πολυτονικό σύστημα ορθογραφίας έχουν καλύτερες σχολικές επιδόσεις από τους μαθητές που μαθαίνουν ανάγνωση και γραφή με το καθιερωμένο από το 1982 μονοτονικό σύστημα. Οι τελευταίοι αυτοί (όλοι δηλαδή οι μαθητές των δημόσιων δημοτικών σχολείων) παρουσιάζουν, σύμφωνα με την «έρευνα», δυσλεξίες κ.ά. αντιληπτικές και μαθησιακές δυσκολίες. Στους φόβους των μονίμως «ανησυχούντων» για τη γλώσσα μπορούσαν τώρα να προστεθούν οι φοβίες όλων των γονέων της χώρας.

Παραλήρημα

Αυτής της «έρευνας» τα πορίσματα ανακοινώνονται στον τόμο με τον εύγλωττο τίτλο «Η εκδίκηση των τόνων». Για το είδος και το ύφος της «έρευνας» προϋδεάζει η εκτενής «Εισαγωγή (υπό μορφήν συνεντεύξεως)» του ψυχιάτρου Ιωάννη Κ. Τσέγκου, διευθυντή του Εκπαιδευτικού-Ερευνητικού Τομέως του Ανοικτού Ψυχοθεραπευτικού Κέντρου, το οποίο πραγματοποίησε την «έρευνα». Πρόκειται για ανιστόρητη παρουσίαση όχι μόνο της ορθογραφικής μεταρρύθμισης, αλλά γενικότερα του γλωσσικού ζητήματος, ένα παραλήρημα που προέρχεται όχι από επιστήμονα, αλλά από έναν φανατικό που δεν κρύβει τις ιδεοληψίες του. Η ξενοφοβία και η περιφρόνηση των υποστηρικτών του μονοτονικού είναι τα σημάδια της επιστημοσύνης του Ι. Κ. Τσέγκου. Για το «κουτσούρεμα» της γλώσσας φταίνε όλοι: φταίνε οι προτεστάντες, ο Κίσιγκερ και οι Αμερικανοί ήδη από τον 1821: «Μην ξεχνάμε ότι οι Αμερικανοί (να, Αμερικανοί!) προτεστάντες οργώνουν τη Μεσόγειο από τα τέλη του 18ου αιώνα», οι «δυτικοσπουδαγμένοι και οι δυτικόφρονες», οι «Παριζιάνοι» (Κο-

ραής, Ψυχάρης, Κωνσταντίνος Καραμανλής - και αυτός από το Παρίσι μάς ήρθε!), οι Γερμανοί που εκπαίδευσαν τον μαρξιστή Γληνό, οι νεωτερικοί και οι εκσυγχρονιστές όλων των εποχών, οι «ξερόλες» πανεπιστημιακοί· φταίνε «οι περί τον Καραμανλή φωστήρες (Ράλλης κ.ά.)», ο Γιάννης Κουτσοχέρας και ο Βερυβάκης, ο «ψυχαριστής πρεσβύτες της Θεσσαλονίκης κ. Κριαράς» (αλήθεια, σε ποια ιατρική σχολή διδάχτηκε ο Τσέγκος το ήθος του ηλικιακού ρατσισμού);· φταίνε οι πολιτικοί (πλην ορισμένων· ο Μεταξάς, για να μην ξεχνιόμαστε, ήταν «νουνεχής και ήπιος»)· φταίνε τα κόμματα και η μεταπολίτευση «που ξεκατίνασε τη δημοτική», ένα «ιδίωμα, το οποίο ουδαμού και ουδέποτε υπήρξε»: «Η κατεδάφιση της γλώσσας άρχισε το '76 μετά την πτώση της δικτατορίας ή, μάλλον, μετά την απόλυση των συνταγματαρχαίων (?) από τους υπερατλαντικούς «συμμάχους» μας». Ο δημοτικισμός, η ελληνική συμβολή στην πανευρωπαϊκή προσπάθεια ανάδειξης των δημοτών γλωσσών, εκφυλίζεται έτσι σε μια φτηνή, νεο-ορθόδοξης εμπνεύσεως θεωρία συνωμοσίας· μαζί και ολόκληρη η νεότερη πολιτική ιστορία του τόπου.

Μένει βέβαια η «αμερόληπτη έρευνα», τα πορίσματα της οποίας θα μπορούσαν ενδεχομένως να κριθούν ανεξάρτητα από τις ιδεοληψίες του εμπνευστή της. Ας δούμε λοιπόν τι και πώς αποδεικνύει η «έρευνα» αυτή.

Δύο ομάδες

Πενήντα παιδιά, ηλικίας 6-9 ετών, που φοιτούν σε δημόσια σχολεία της Αττικής, χωρίζονται σε δύο ομάδες των είκοσι πέντε παιδιών. Η μία, η ομάδα ελέγχου, μαθαίνει ανάγνωση και γραφή σύμφωνα με το κανονικό πρόγραμμα των δημόσιων σχολείων. Η άλλη, η πειραματική ομάδα, παρακολουθεί επιπλέον, για ένα δίωρο την εβδομάδα, μαθήματα αρχαίων ελληνικών σε κάποιο ειδικό Κέντρο. Οι δύο ομάδες

αξιολογούνται (με ειδικά τεστ δεξιοτήτων) πριν από την έναρξη των μαθημάτων και βρίσκονται ισοδύναμες (τα παιδιά και των δύο ομάδων έχουν τις ίδιες πάνω-κάτω δεξιότητες και νοημοσύνη). Αξιολογούνται και μετά τη λήξη του σχολικού έτους και διαπιστώνεται ότι τα παιδιά της πειραματικής ομάδας παρουσιάζουν στατιστικώς σημαντική βελτίωση των «οπτικοαντιληπτικών ικανοτήτων» τους (στα ειδικά τεστ έχουν, π.χ., καλύτερες επιδόσεις στη συναρμο-λόγηση αντικειμένων και στην αντιγραφή σχημά-των). Αφού η μόνη διαφορά μεταξύ των δύο ομάδων ήταν ότι η μία διδάχτηκε το πολυτονικό (μέσω των αρχαίων) και η άλλη το μονοτονικό, συμπεραίνεται ότι το πολυτονικό συμβάλλει στην ανάπτυξη των οπτικοαντιληπτικών ικανοτήτων των παιδιών. Επι-πλέον, εικάζεται -αλλά εικάζεται μόνο- ότι το πολυ-τονικό συμβάλλει στη σχολική επίδοση και στην πρόληψη ή και στη θεραπεία μαθησιακών δυσκο-λιών, όπως της δυσλεξίας.

Ακόμη και αν θεωρήσουμε άμεμπτη τη διεκπε-ραίωση της «έρευνας», στον σχεδιασμό και στην αξιολόγηση των πορισμάτων της υπάρχει ένα α-πλούστατο λογικό σφάλμα. Οι δύο ομάδες δεν επι-δίδονται σε εναλλακτικές και αποκλειστικές δρα-στηριότητες (πολυτονικό έναντι μονοτονικού). Η μία κάνει κάτι παραπάνω από την άλλη. Η πειραμα-τική ομάδα επιδίδεται σε μία επιπλέον εκπαιδευτική δραστηριότητα: μαθαίνει αρχαία. Θα μπορούσαν τα παιδιά της πειραματικής ομάδας να κάνουν δύο ώ-ρες επιπλέον ζωγραφική· και πάλι, μπορούμε βάσιμα να υποθέσουμε, θα υπήρχε σημαντική βελτίωση της οπτικοαντιληπτικής ικανότητάς τους. Ή, ακόμη πιο χαρακτηριστικά, θα μπορούσαν τα παιδιά να διδάσκονται από την πρώτη δημοτικού μία ξένη γλώσσα, όπως συνιστούν πολλοί γλωσσολόγοι. Και πάλι, υποθέτουμε, θα έδειχναν βελτίωση όχι μόνο των οπτικοαντιληπτικών αλλά και των γλωσσικών

Αν και τα νέα βιβλία είναι στην επικαιρότητα είπα να μη γράψω κάτι γι' αυτά. Η επιμόρφωσή μας προ-χωράει καλά, όλες οι απορίες μας λύνονται σιγά σιγά και πανέτοιμοι τον Σεπτέμβριο θα σταθούμε στο ύψος των περιστάσεων...

οπτικοαντιληπτικών αλλά και των γλωσσικών δεξιο-τήτων τους, αφού η εκμάθηση μιας ξένης γλώσσας αποδεδειγμένα ενισχύει τη φωνολογική και εν γένει τη γλωσσική συνειδητοποίηση και της μητρικής γλώσσας. Ας επαναλάβει λοιπόν ο Τσέγκος και οι συνεργάτες του το ίδιο πείραμα με μία ξένη γλώσσα αντί των αρχαίων. Θα έπρεπε τότε, με τον ίδιο συλ-λογισμό, να αποδεχτούν το ανακόλουθο συμπέρα-σμα ότι η εκμάθηση της ελληνικής πρέπει να αντι-κατασταθεί από την εκμάθηση μιας ξένης γλώσσας

Βέβαια, τη διεθνή και εγχώρια επιστημονική βι-βλιογραφία για τη διγλωσσία, την εκμάθηση και διδακτική των γλωσσών παντελώς την αγνοούν οι «ερευνητές» μας. Ο Τσέγκος αναγνωρίζει ότι μαθα-νει κανείς τα αρχαία ελληνικά «όπως μαθαίνει μια ξένη γλώσσα», αλλά την αλήθεια αυτή γρήγορα την προσπερνάει.

Οι «ερευνητές», σημειωτέον, δεν διέγνωσαν ση-μαντική διαφορά μεταξύ των δύο ομάδων στον ε-μπλουτισμό του λεξιλογίου, ο οποίος, υποτίθεται, επιτυγχάνεται με την εκμάθηση των αρχαίων, και κάνουν μεγάλες προσπάθειες να απεμπολήσουν διά της ερμηνείας, να κουκουλώσουν δηλαδή, το αρνη-τικό αυτό πόρισμα της «έρευνάς» τους.

Το προφανέστατο

Όπως έγραψε ο Εμμ. Κριαράς, «ο κοινός νους μάς λέει ότι δε χρειάζεται καμιά «ψυχιατρική» έρε-υνα για να αποδειχτεί το προφανέστατο: ότι απλοποι-ηση και ευκολία για τον μαθητή είναι να περιορίζο-νται τα τονικά και παρεμφερή στοιχεία (οξεία, περι-σπωμένη, ψιλή, δασεία) σε ένα» («Μακεδονία», 23/10/2005). Είναι παράδοξος πράγματι ο ισχυρι-σμός ότι μαθησιακές δυσκολίες όπως η δυσλεξία θεραπεύονται «ομοιοπαθητικά», δυσκολεύοντας μάλλον παρά απλουστεύοντας την ορθογραφία.

Χρειάζεται ιδιαίτερη ευαισθησία όταν δημόσια καταπιάνεται κανείς με ζητήματα ψυχικής υγείας, που μπορούν να προκαλέσουν ανησυχίες αλλά και φρούδες ελπίδες σε πολλούς γονείς. Και την ευαι-σθησία αυτή δεν την είχαν ο Ι. Κ. Τσέγκος και οι συνεργάτες του, που έσπευσαν να ανακηρύξουν κίν-δυνο για τη δημόσια υγεία το μονοτονικό και κο-λυμβήθρα του Σιλωάμ τα αρχαία ελληνικά.

* Ι. Κ. Τσέγκος, Θ. Ν. Παπαδάκης και Δ. Βεκιάρη «Η εκδίκηση των τόνων: Η επίδραση των "Αρχαίων Ελληνικών" και του "Μονοτονικού" στην ψυχοεκπαιδευ-τική εξέλιξη του παιδιού - Συγκριτική μελέτη». Εναλλα-κτικές Εκδόσεις, Αθήνα 2005, σελ. 15

Για τη γραφή, αντιγραφή ανατύπωση και διανομή Σαπρίκης Χρίστος

